

**BLOM
ECOLOGIE**

Verbindt natuur en samenleving

Aanvullend onderzoek ecologie Nekkerweg 72 te Zuidoostbeemster

Aanvullend onderzoek naar marterachtigen, vleermuizen en uilen in het kader van de Wet natuurbescherming

blomecologie.nl

Colofon

Status:	Definitief
Project:	2022-0641
Datum:	4 augustus 2023
Samensteller:	Ad. S. Gielen
Collegiale toets:	ing. J. Dekkers
Opdrachtgever:	Particulier
Contactpersoon:	P. Lammers

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel	4
1.3 Beschrijving plangebied	5
1.4 Voorgenomen werkzaamheden	5
1.5 Mogelijk aanwezige soorten	6
1.6 Kader Wet natuurbescherming	7
2 Methode onderzoek	8
2.1 Theoretisch kader	8
2.2 Praktische uitvoering	9
2.3 Materialen en aanvullende onderzoeksmethode	11
2.4 Veldbezoeken	12
2.5 Specifieke omstandigheden	12
3 Resultaten	13
3.1 Marterachtigen	13
3.2 Uilen	15
3.3 Vleermuizen	16
3.4 Overige soorten	17
4 Conclusie	18
4.1 Marterachtigen	18
4.2 Vleermuizen	18
4.3 Uilen	18
4.4 Overige vogels	18
4.5 Samenvatting	19
4.6 Vervolgstappen	19

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De planlocatie is gelegen aan de Nekkerweg 72 te Zuidoostbeemster (figuur 1.1). De planlocatie betreft een voormalig bedrijfsperceel en voormalig tuinperceel. Beiden bevinden zich in een vervallen staat. Het bedrijfsperceel is volledig verhard en er zijn 3 bedrijfspanden gesitueerd. De bedrijfspanden bestaan uit 3 loodsen welke geruime tijd niet meer in gebruik zijn. De initiatiefnemer is voornemens de bebouwing op de planlocatie te slopen en een gedeelte van de groenstructuren te kappen ten behoeve van de realisatie van circa 17 woningen en een openbaar toegankelijk buitengebied.

Figuur 1.1 Het plangebied is gelegen aan de Nekkerweg 72 te Zuidoostbeemster.

Gezien de beoogde ingreep mogelijk leidt tot de aantasting van natuurwaarden beschermd onder de Wet natuurbescherming (Wnb) is een quickscan Wnb uitgevoerd naar de potentie van het plangebied en mogelijke negatieve effecten ten gevolge van de beoogde werkzaamheden (Pieterman, 2022). Op basis van de quickscan Wnb kon de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of essentieel leefgebied van kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel), boom- en steenmarter, vleermuizen, kerkuil en ransuil niet uitgesloten worden (zie tabel 1.1). Om vast te stellen of het plangebied daadwerkelijk een functie heeft voor vorengenoemde soorten dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden. De heer Lammers heeft Blom Ecologie verzocht dit aanvullend onderzoek uit te voeren. In voorliggende rapportage worden de bevindingen beschreven.

1.2 Doel

In dit aanvullende ecologische onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Zijn er kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel), boom- en/of steenmarters, vleermuizen, kerkuilen en/of ransuilen aanwezig in het onderzoeksgebied?
- Op welke wijze maken vorengenoemde soorten gebruik van het onderzoeksgebied? Zijn in het onderzoeksgebied migratieroutes, foerageergebieden, voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig?
- Resulteert de voorgenomen ingreep in het beschadigen of wegnemen van voortplantings- en/of verblijfplaatsen of essentiële onderdelen van het leefgebied? Is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk voor de voorgenomen ingreep uitgevoerd kan worden?

1.3 Beschrijving plangebied

Het plangebied bestaat uit vervallen bebouwing welke in het verleden onderdeel hebben uitgemaakt van een autogarage en een vakantiepark. Een uitgebreide beschrijving van het plangebied en de directe omgeving hiervan is te vinden in de quickscan Wnb (Pieterman, 2022). In figuur 1.2 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van het plangebied.

Figuur 1.2 De bebouwing in het plangebied betreft 3 oude loodsen, een tuinhuis en carport.

1.4 Voorgenomen werkzaamheden

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft het slopen van de bebouwing, het verwijderen van de groenstructuren en het dempen van een vijver en een sloot ten behoeve van de realisatie van 17 woningen en een openbaar toegankelijk buitengebied. De functie van het perceel dient te wijzigen van 'Bedrijf' en 'Agrarisch' naar 'Wonen'. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- slopen van bebouwing: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- kappen van bomen: kapwerkzaamheden en afvoer hout;
- dempen van sloten: graaf- en dempwerkzaamheden;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding (waaronder parkeergelegenheid): allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

Figuur 1.3 Visuele representatie van de beoogde situatie (bron: Bart de Jong Projectontwikkeling B.V.).

1.5 Mogelijk aanwezige soorten

Uit de quickscan Wnb (Pieterman, 2022) is gebleken dat binnen het plangebied mogelijk voortplantings- en verblijfplaatsen aanwezig zijn van kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel), boom- en steenmarter, vleermuizen, kerkuil en ransuil (tabel 1.1.). Vleermuissoorten zijn verder gespecificeerd in tabel 1.2. De groenstructuren en vervallen gebouwen hebben mogelijk een belangrijke functie als migratieroute, foerageergebied en/of rust- en voortplantingsplaats, voor de voorgenoemde soorten.

Tabel 1.1 Overzicht van de potentie van het plangebied voor beschermde soorten (Pieterman, 2022).

Soortgroep	Bescherming Wnb	Soortspecifiek onderzoek	Mogelijke functie planlocatie
Planten			
Grondgebonden zoogdieren			
Boommarter	art. 3.10	Ja	Verblijfplaats/functioneel leefgebied
Bunzing	art. 3.10	Ja	
Hermelijn	art. 3.10	Ja	
Steenmarter	art. 3.10	Ja	
Wezel	art. 3.10	Ja	
Vleermuizen	art 3.5	Ja	Verblijfplaats
Amfibieën			
Reptielen			
Vissen			
Insecten en andere ongewervelden			
Vogels (cat. 1 t/m 4)			
Kerkuil	art. 3.1	Ja	Nestlocatie/functioneel leefgebied
Ransuil	art. 3.1	Ja	
Vogels (Algemeen en cat. 5)			

Tabel 1.2 Samenvatting van de potentie voor vleermuissoorten op de planlocatie.

Vleermuissoort	Zomer	Kraam	Paar	Massawinter
Gewone dwergvleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Ruige dwergvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee
Laatvlieger	Ja	Ja	Ja	Nee
Gewone grootoorvleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Meervleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Watervleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Rosse vleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Baardvleermuis	Ja	Ja	Nee	Nee

1.6 Kader Wet natuurbescherming

De soortenbescherming van de Wet natuurbescherming valt op grond van internationale verdragen en nationaal beschermde soorten uiteen in drie verschillende beschermingsregimes. Deze beschermingsregimes betreffen de Vogelrichtlijn (art. 3.1), Habitatrichtlijn (art. 3.5) en de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). De bescherming van de kerkuil en ransuil valt onder de Vogelrichtlijn. Binnen de Vogelrichtlijn wordt onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan het leefgebied en de nestplaats jaarrond beschermd zijn en overige broedvogels waarvan de nestplaats en het leefgebied enkel beschermd zijn tijdens de broedperiode. Vleermuizen vallen onder de bescherming van de Habitatrichtlijn. De bescherming van de boomarter, bunzing, hermelijn, wezel en steenarter valt onder de nationaal beschermde soorten. Naar aanleiding van de beoogde werkzaamheden kan overtreding van de volgende verbodsbepalingen optreden:

Wnb, art. 3.1 (Vogelrichtlijnsoorten)

Lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Lid 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Wnb, art. 3.5 (Habitatrichtlijnsoorten)

Lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren

Lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Wnb, art 3.10 lid 1(b) (Nationaal beschermde soorten)

Lid 1: Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a (das, bunzing, hermelijn, wezel en steenarter) opzettelijk te beschadigen of te vernielen;

Voorliggend onderzoek en rapportage zijn uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Per 1 januari 2024 zal de Omgevingswet in werking treden. Binnen de Omgevingswet blijft het beschermingsregime nationaal beschermde soorten onverminderd van kracht. Uitvoeringskaders, termijnen en processen vinden binnen de Omgevingswet op andere wijze plaats. Implementatie en wijze van uitvoering zijn vooralsnog niet vastgesteld.

2 Methode onderzoek

2.1 Theoretisch kader

Ten behoeve van ecologische onderzoek naar een aantal beschermde soorten in Nederland zijn door experts richtlijnen opgesteld. Deze richtlijnen zijn in zekere mate juridische kaders gaan vormen bij de toetsing van onderzoeken op juistheid en volledigheid. Voor kleine marterachtigen in Noord-Holland is een 'handreiking: wezel, hermelijn en bunzing' gemaakt (Provincie Noord-Holland, 2021) welke in dit onderzoek als leidraad is gebruikt voor de marterachtigen. De richtlijnen worden door de opstellers geëvalueerd en indien noodzakelijk aangepast. De uitgangspunten zoals deze zijn geformuleerd in de richtlijnen vormen de basis voor het soort specifieke onderzoek wat wordt uitgevoerd door Blom Ecologie. In tabel 2.1 wordt voor de desbetreffende beschermde soorten beknopt weergegeven wat de onderzoeksperioden en methode zijn. Voor de veldbezoeken wordt een minimale tussenliggende periode aangehouden voor een goede spreiding over de onderzoeksperiode, conform de relevante Kennisdocumenten/relevante protocollen/handleidingen.

Tabel 2.1 Samenvatting van de uitgangspunten ten behoeve van het aanvullend ecologisch onderzoek zoals geformuleerd in de relevante Kennisdocumenten en/of NGB soorteninventarisatieprotocollen/aangereikte handleidingen.

Soort	Type	Periode	Omschrijving
Kerkuil	Nest en vaste roestplaats	1 feb. t/m 15 okt.	3 veldbezoeken verspreid in de periode feb. t/m 15 okt. na zonsondergang.
Ransuil	Vaste roestplaats	het najaar en vroege voorjaar	2 veldbezoeken in het najaar en vroege voorjaar
Kleine marterachtigen	Functioneel leefgebied	Maart – Augustus	Minimaal 4 weken inventariseren middels marterboxen, cameravallen, sporenbuizen en sporenonderzoek.
Boommarter en Steenmarter	Functioneel leefgebied	Maart – Augustus	Minimaal 4 weken inventariseren middels cameravallen, sporenbuizen en sporenonderzoek.
Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen	Kraam Zomer Paar	15 mei t/m 15 juli 15 april t/m 15 aug. 15 aug. t/m 30 sep.	Minimaal 2 veldbezoeken per type verblijfplaats na zonsondergang of voor zonsopkomst. Veldbezoeken kunnen gecombineerd worden uitgevoerd. Inventariseren van in- en uitvliegende individuen alsmede gedrag indicatief voor een verblijfplaats (o.a. baltsende dieren).
Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen	Kraam Zomer Paar	15 mei t/m 15 juli 15 april t/m 15 aug. 15 aug. t/m 30 sep.	2 veldbezoeken per type verblijfplaats na zonsondergang of voor zonsopkomst. Inventariseren van in- en uitvliegende individuen alsmede gedrag indicatief voor een verblijfplaats (o.a. baltsende dieren).
Cat. 5 vogels Algemene broedvogels	Nest		De nesten van cat. 5 soorten en andere algemene broedvogels worden meegenomen gedurende de overige veldbezoeken.

2.2 Praktische uitvoering

Op basis van de te verwachten soorten en de relatieve potentie voor deze soorten binnen de planlocatie is het aanvullend onderzoek ingericht. Voorafgaand aan de daadwerkelijke uitvoering wordt bekeken vanaf welke posities de planlocatie het meest efficiënt (strategisch) kan worden onderzocht. De strategische locaties van het plaatsen van de camera's en het zoeken naar sporen zijn afhankelijk van de aanwezigheid van groenstructuren, watergangen, verlichting en diverse typen van bebouwing.

Marterachtigen

Om de aan- of afwezigheid van kleine marterachtigen, boommarter en/of steenmarter vast te stellen zijn 3 marterboxen en 5 cameraval(en) ingezet (figuur 2.1). De onderzoeksmethoden zijn geplaatst op 'kansrijke' locaties als wissels, tussen de bramenstruiken, begroeide oevers en in de bosschage (figuur 2.2). Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode van 28 juni 2022 t/m 29 juli 2022, gedurende een aaneengesloten periode van 4 weken.

De marterboxen en wildcamera's zijn geplaatst bij wissels, in bosschages en bij toegangen van de grote vervallen loods waar marteruitwerpselen zijn gevonden. Een marterbox is een kist met een buis als opening. De buis leidt naar de binnenzijde waar een lokstof (sardientjes) wordt geplaatst. In de kist zit een camera met bewegingsdetector. Op de camera is een lens met sterkte geplaatst (2+). De camera's zijn vastgemaakt aan bomen of andere rechtopstaande elementen en gericht op verschillende oriëntatiepunten (figuur 2.1).

Naast het plaatsen van wildcamera's en marterboxen is tijdens elk veldbezoek specifiek een sporenonderzoek uitgevoerd. Hierbij is gezocht naar sporen die duiden op de aanwezigheid van marterachtigen en/of diens verblijfplaatsen. Dit betreffen sporen als graafsporen, latrines met uitwerpselen, prooiresten, prenten en vraatsporen.

Figuur 2.1 Overzicht van de locaties van de marterboxen en cameravallen.

Figuur 2.2 Impressie van de plaatsing van de camera's en marterboxen.

Uilen

De kerkuil reageert niet op roep van soortgenoten. Gezien kerkuilen voornamelijk nachtjagers zijn en vanaf een uur na zonsondergang de kerkuil zijn roestplaats verlaat om te jagen, dienen de veldbezoeken rond dit tijdstip plaats te vinden. Voor het vaststellen van een vaste rust- en rustplaats geldt derhalve zichtwaarnemingen, alsmede het aantreffen van verse braakballen, (rui)veren en krijtsproten. De kerkuil jaagt laagvliegend via vaste routes en vanaf zitplekken zoals hekpalen of kilometerpaaltjes langs wegen. Bij braakballen en/of krijtsproten naast dergelijke plekken, kan ervan uit worden gegaan dat het een foerageergebied (c.q. territorium) betreft. Derhalve dient tenminste één van de bezoeken ook voor zonsondergang plaats te vinden. Tevens wordt er aanvullend gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (type Pulsar Helion XP28 of type AGM ASP TM-384) om bewegingen van kerkuilen te lokaliseren en te volgen. De uilen worden hierbij niet verstoord wat wel zou gebeuren wanneer men met zaklampen werkt.

Tijdens een territoriumkartering voor de ransuil worden het aantal roepende mannetjes in kaart gebracht. Onder de aanname dat elk roepend mannetje een broedpaar vertegenwoordigd wordt zo een beeld van het aantal territoria verkregen. Een belangrijk hulpmiddel hierbij is een smartphone en bluetooth JBL Clip 3 speaker, waarmee de roep wordt afgespeeld indien er geen actieve roepende individuen zich binnen het onderzoeksgebied bevinden. Vaak zal de afgespeelde roep binnen een halfuur beantwoord worden. Daarnaast geven zichtwaarnemingen inzicht in de mogelijke aanwezigheid van een broedpaar. Tevens wordt er aanvullend gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (type Pulsar Helion XP28 of type AGM ASP TM-384) om bewegingen van ransuilen te lokaliseren en te volgen. De uilen worden hierbij niet verstoord wat wel zou gebeuren wanneer men met zaklampen werkt. Als laatste wordt er (bij daglicht, voor start van een onderzoeksrondte) gelet op verse braakballen, (rui)veren en krijtsproten onder de te onderzoeken bomen. Deze sporen geven een indicatie dat ransuil (of ransuilen) vaak naar deze locatie terugkomt c.q. terugkomen. Wanneer er sporen worden aangetroffen, worden deze weggehaald zodat er bij de volgende onderzoeksrondte vastgesteld kan worden of het verse sporen betrof, en of er nieuwe sporen bij zijn gekomen. Rustplaatsen kan men vinden door overdag de te onderzoeken bomen vanuit alle mogelijke windrichtingen goed te bestuderen. De uilen kunnen namelijk erg goed verstopt zitten tussen het loof waardoor men exemplaren kan missen.

Derhalve gaat Blom Ecologie aanvullend op zoek naar rustplaatsen tijdens, (en na) de avondschemer waarbij er wordt gelet op uitvliegende exemplaren. Dit is naar de methode in: Wijnands, 2015. De warmtebeeldcamera wordt hierbij tevens gebruikt.

Vleermuizen

Het aanvullend onderzoek vleermuizen wordt uitgevoerd door een combinatie van strategische punten en looproutes. Tijdens het eerste veldbezoek (zowel in het voorjaar als najaar) worden strategische punten ingenomen. Op het moment dat er sprake is van uitvliegende vleermuizen beweegt de onderzoeker zich in tegenovergestelde richting (dus de vleermuis tegemoet) naar het volgende strategische punt om zo een eventueel tweede of daaropvolgende uitvliegend individu, en uiteindelijk zo mogelijk de kolonieverblijfplaats, te lokaliseren. Hierbij blijft de nadruk op de woningen die binnen het plangebied vallen. Tijdens de vervolgonderzoeken wordt per seizoen de strategische punten ingenomen waar op dat moment de hoogste trefkans is.

Voor de onderzoeken geldt tevens dat tijdens de rondes de keuze van strategische punten en/of looproutes beïnvloed worden door veranderende omstandigheden. Dit kan zijn een plotselinge verandering van windrichting, sterke toename of afname van windkracht, defecte straatverlichting en andere omstandigheden. Het aantal factoren dat bepaalt waarom een onderzoeker juist de ene richting meer op kijkt dan de andere of er juist voor kiest af te wijken van een gebruikelijke route zijn niet of nauwelijks definieerbaar.

De wijze van onderzoek verschilt, met in achtneming van de randvoorwaarden van de relevante Kennisdocumenten en het meest actuele Vleermuisprotocol, dus per datum, per loopronde en per moment. Er is derhalve geen sprake van vaste transecten maar veel eerder van diverse looproutes naar strategische punten waarbij de frequentie van stilstaan en beweging afhankelijk zijn van de omstandigheden op dat moment.

De personele inzet van ieder veldbezoek is afhankelijk van het type onderzoek, de ervaring van de waarnemers en de potentie van het plangebied. Alle veldwerkers van Blom Ecologie zijn bedreven en ervaren in onderzoeken in urbaan gebied. Het onderzoek is er niet op gericht om met volledige zekerheid alle mogelijke verblijfplaatsen en/of functionele structuren te vinden of de aanwezigheid hiervan volledig uit te sluiten. Hiervoor zou een onderzoeksinspanning geleverd moeten worden die de onderzoeksprotocollen ver overstijgt. Van de geleverde onderzoeksinspanning wordt beoordeeld dat deze voldoende is zoals dat redelijkerwijs van een initiatiefnemer gevraagd kan worden. Met het uitgevoerde onderzoek worden derhalve resultaten geleverd die een goed beeld bieden van de aantallen individuen en de actieve nesten en/of verblijfplaatsen op die momenten binnen het onderzoeksgebied.

2.3 Materialen en aanvullende onderzoeksmethode

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd met behulp van een batdetector, type Petterson D-200x/D-240x. Deze type zijn heterodyne en D-240x heeft een time expansion functie. De time expansion functie maakt het mogelijk de geluidopnames te vertragen waardoor nauwkeurige analyse van de hoogfrequent geluiden uitgevoerd kunnen worden. Geluidswaarnemingen zijn eventueel opgenomen met een opnameapparaat van het merk Roland, type R-07. Indien inventarisatie in het veld niet mogelijk was zijn geluiden geanalyseerd met behulp van de software BATSOUND. De warmtebeeldcamera (type Pulsar Helion XP28 of type AGM ASP TM-384) wordt specifiek ingezet tijdens een vleermuisonderzoek met hoge gebouwen of bosgebieden. Het inzetten van de warmtebeeldcamera is met name waardevol voor de lokalisatie van grootschalige verblijfplaatsen zoals kraamverblijfplaatsen. De warmtebeeldcamera wordt vooral gebruikt ter ondersteuning van de waarnemingen die eerder met de batdetector zijn gedaan en is gericht op het lokaliseren van de verblijfplaats op grotere hoogte. Door het gebruik van de warmtebeeldcamera kan een gevel nauwkeurig onderzocht worden en gedrag van de vleermuizen gevolgd worden zonder dat er sprake is van verstoring door licht, zoals het geval is als er gebruik gemaakt wordt van zaklampen. Tevens wordt de warmtebeeldcamera ingezet tijdens uilenonderzoeken.

2.4 Veldbezoeken

Het onderzoeksgebied is geïnventariseerd door ter zake deskundig ecologen van Blom Ecologie of externe ter zake deskundig ecologen onder verantwoordelijkheid van Blom Ecologie. De relevante omstandigheden ten tijde van de veldbezoeken zijn opgenomen in onderstaande tabel (tabel 2.2). Tijdens elk veldbezoek is tevens gezocht naar sporen van uilen (braakballen, krijtsproten en veren) en marters (latrines, uitwerpselen, prenten, nagelsproten en prooiresten).

Tabel 2.2 Uitgevoerde veldbezoeken gedurende het aanvullend onderzoek.

Veldbezoek	Functie	Aantal pers.	Datum	Zon	Tijd	Weersomstandigheden
Marter 1 (uitzetten)	Verblijfplaatsen, leefgebied	2	29-06-2022	n.v.t.	n.v.t.	0/8, droog, 1 Bft, 21°C
Marter 2 (wissel)	Verblijfplaatsen, leefgebied	1	16-07-2022	n.v.t.	n.v.t.	1/8, droog, 1 Bft, 23°C
Marter 3 (ophalen)	Verblijfplaatsen, leefgebied	1	29-07-2022	n.v.t.	n.v.t.	1/8, droog, 1 Bft, 23°C
Uilen 1	Nestlocatie, leefgebied	1	29-03-2023	20:08	19:45-22:15	3/8, droog, 1 Bft, 21°C
Uilen 2	Nestlocatie, leefgebied	1	23-05-2023	21:38	21:15-23:45	3/8, droog, 1 Bft, 21°C
Uilen 3	Nestlocatie, leefgebied	1	19-06-2023	22:03	21:45-00:15	3/8, droog, 1 Bft, 21°C
Vleermuis 1 en uilen	Paar	1	23-08-2022	20.46	20.15-01.00	3/8, droog, 1 Bft, 21°C
Vleermuis 2 en uilen	Paar	1	28-09-2022	19:25	19:00-01.00	3/8, droog, 1 Bft, 9°C
Vleermuis 3	Kraam + zomer	1	23-05-2023	21.38	21.30-00.15	2/8, droog, 1 Bft, 11°C
Vleermuis 4	Kraam + Zomer	1	19-06-2023	22.03	22.00-00.45	2/8, droog, 1 Bft, 21°C
Vleermuis 5	Kraam + Zomer	1	31-07-2023	05.57	02.45-06.00	8/8, miezer, 3 Bft, 16°C

2.5 Specifieke omstandigheden

Tijdens de uitvoering van het onderzoek kan er sprake zijn van dusdanig omstandigheden dat er mogelijk een vertekend beeld optreedt van de verzamelde resultaten. Hiermee wordt niet bedoeld het gemotiveerd afwijken van uitgangspunten zoals geformuleerd in de Kennisdocumenten. Tijdens het onderzoek was er, voor zover de onderzoekers hebben kunnen nagaan, geen sprake van omstandigheden die mogelijk effect sorteren op de onderzoeksresultaten.

3 Resultaten

3.1 Marterachtigen

Tijdens de onderzoeksrondes zijn in géén van de marterboxen waarnemingen van marterachtigen gedaan. De wildcamera's daarentegen hebben meerdere malen een steenmarter waargenomen op verschillende momenten (figuur 3.2). Op camera 1 (figuur 2.1) is de steenmarter zeer frequent waargenomen, circa 20 keer over de gehele onderzoeksperiode. De overige locaties betreffen 1 waarneming per camera. Er is nooit meer dan één individu tegelijkertijd aangetroffen. In de grote loods zijn op meerdere plaatsen uitwerpselen en latrines aangetroffen (figuur 3.1 en 3.3).

Het is zeer evident dat de planlocatie onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de steenmarter. De steenmarter is niet alleen op de camera meerdere malen waargenomen, ook tijdens een veldbezoek is de soort door waarnemers gehoord en gezien (middels warmtebeeldcamera). Daarnaast zijn op meerdere plaatsen uitwerpselen, waarvan sommige verse, aangetroffen. Derhalve wordt geconcludeerd dat de planlocatie een functie heeft als vaste rust- en/of verblijfplaats van de steenmarter. Gezien er geen sporen zijn waargenomen van een voortplantingsplaats, niet meer dan één individu tegelijkertijd is waargenomen en geen jongen zijn waargenomen of gehoord, kan uitgesloten worden dat er sprake is van een voortplantingsplaats op de planlocatie.

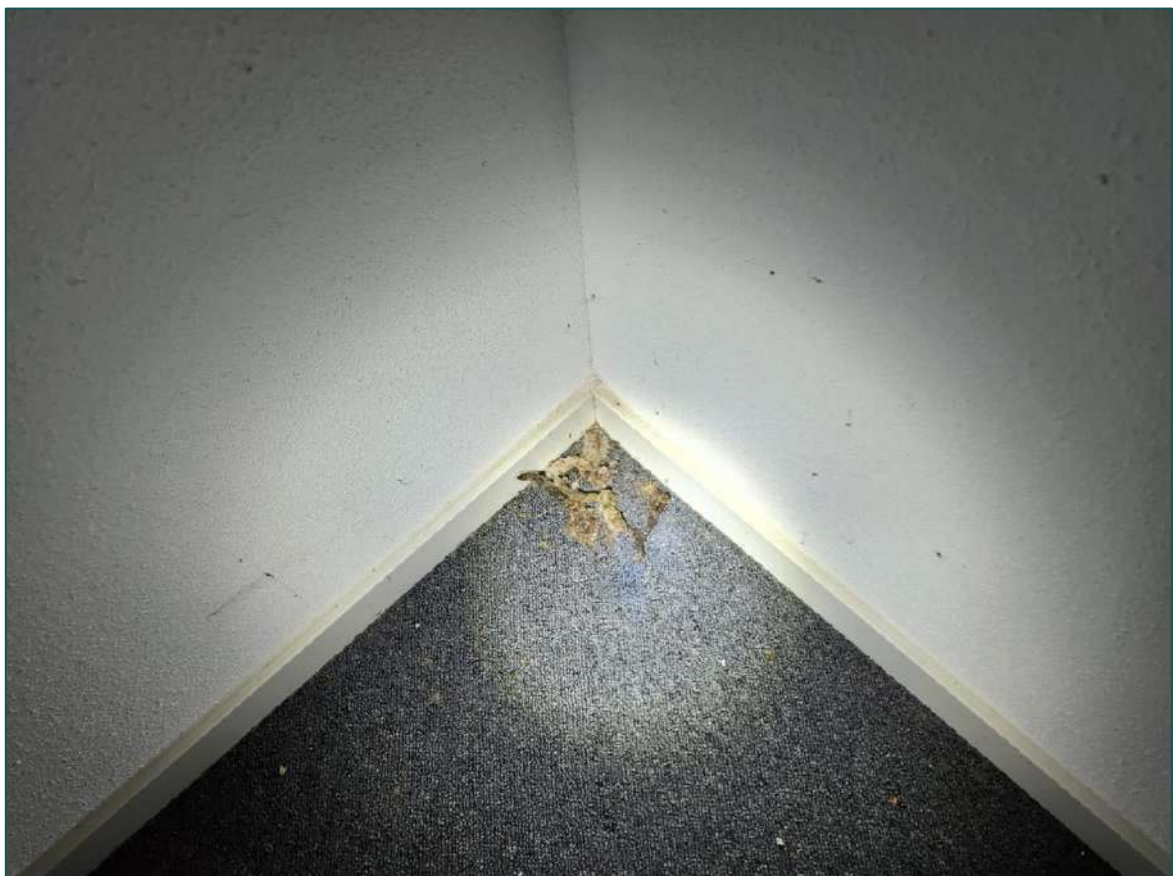
Overige marterachtigen zijn niet waargenomen tijdens de veldbezoeken en op de camera's. Het is derhalve uitgesloten dat de boommarter, bunzing, hermelijn en wezel de planlocatie gebruiken als verblijfplaats en leefgebied.

Figuur 3.1 Waarnemingen van de steenmarter binnen het plangebied.

Figuur 3.2 De steenmarter is meerdere malen waargenomen gedurende het onderzoek.

Figuur 3.3 Op verschillende plekken in de grote loods zijn latrines (zoals hierboven) en uitwerpselen van de steenmarter aangetroffen.

3.2 Uilen

De kerkuil is tijdens de veldbezoeken niet waargenomen in het plangebied, enkel eenmalig gehoord. Wel zijn tijdens de onderzoek rondes meerdere malen sporen van de kerkuil aangetroffen. Deze sporen betroffen verse braakballen, krijtsporen en veren (figuur 3.4). Er is geen nestlocatie aangetroffen van kerkuil op de planlocatie. Het aantal sporen op de locatie wijzen uit dat de planlocatie een functie heeft voor de kerkuil als vaste roestplaats.

Er zijn geen waarnemingen of sporen aangetroffen van de ransuil. Het is derhalve uitgesloten dat de ransuil gebruikt maakt van de planlocatie als verblijfplaats.

Figuur 3.4 Waarnemingen van uilensporen binnen het plangebied. Op deze kaart zijn enkel de verse sporen weergegeven.

3.3 Vleermuizen

Tijdens de onderzoekrondes zijn in totaal twee soorten waargenomen in het onderzoeksgebied (tabel 3.1). Waargenomen soorten betreffen de gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De meest waargenomen soort betrof de gewone dwergvleermuis.

Tabel 3.1 Waarnemingen en aantallen van vleermuizen gedurende de veldbezoeken in het onderzoeksgebied. Een verblijfplaats kan bij meerdere veldbezoeken zijn vastgesteld, het totaal aantal verblijfplaatsen wordt weergegeven in tabel 3.2 en figuur 3.1.

Veldbezoek	Soort	Aantal individuen	Gedrag en verblijfplaatsen
Vleermuis 1	Gewone dwergvleermuis	5	Foeragerend
	Gewone dwergvleermuis	1	Baltsend mannetje
	Gewone dwergvleermuis	1	Paarverblijf vastgesteld 1x
Vleermuis 2	Gewone dwergvleermuis	1	Foeragerend
	Laatvlieger	1	Overvliegend
Vleermuis 3	Gewone dwergvleermuis	8	Foeragerend
	Gewone dwergvleermuis	2	Zomerverblijfplaats vastgesteld 1x
Vleermuis 4	Gewone dwergvleermuis	2	Foeragerend
	Gewone dwergvleermuis	1	Zomerverblijfplaats vastgesteld 1x (zelfde als ronde 3)
Vleermuis 5	Gewone dwergvleermuis	5	Foeragerend

Gedurende het vleermuisonderzoek zijn 2 vleermuisverblijfplaatsen vastgesteld, waarvan 1 binnen het plangebied. Binnen het plangebied is sprake van 1 zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. Buiten het plangebied is 1 paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen. De exacte vindplaats van de vleermuisverblijfplaatsen zijn weergegeven in tabel 3.2 en in figuur 3.5.

Gedurende het vleermuisonderzoek is geen essentiële vliegroute en/of essentieel foerageergebied vastgesteld. Op basis van het vleermuisonderzoek worden de loods en de open plek, bomen en struiken aan de zuidkant van het plangebied frequent gebruikt als foerageergebied. Er is echter in de omgeving genoeg alternatief foerageergebied aanwezig, er is derhalve geen sprake van essentieel foerageergebied op de planlocatie. Op basis van het aantal waargenomen individuen is de aanwezigheid van een veel gebruikte vliegroute uitgesloten. De waargenomen individuen verspreiden zich nabij de bebouwing diffuus door het onderzoeksgebied waardoor er geen sprake is van de aanwezigheid van een vaste vliegroute. De werkzaamheden hebben geen invloed op een mogelijke vliegroute (Pieterman, 2022). De resultaten van het vleermuisonderzoek onderschrijven deze beoordeling.

Tabel 3.2 Overzicht van de aangetroffen vleermuisverblijfplaatsen in het onderzoeksgebied.

Adres	Soort	Functie	Plangebied	Omschrijving
Nekkerweg 72	Gewone dwergvleermuis	Zomer	Binnen	Invliegend
Nekkerweg 73	Gewone dwergvleermuis	Paar	Buiten	Bouncend

Figuur 3.5 Overzicht van de aangetroffen vleermuisverblijfplaatsen in het onderzoeksgebied.

3.4 Overige soorten

Naast de te onderzoeken soorten waarvoor het voorliggend onderzoek is uitgevoerd zijn tijdens de veldbezoeken waarnemingen van overige soorten gedaan. In de marterboxen zijn de volgende soorten waargenomen: boomklever, bosspitsmuis, egel, huismuis, koolmees. De volgende soorten zijn waargenomen op de wildcamera's: boomkruiper, bruine rat, egel, fazant, gaai, grote bonte specht, hond, huiskat, houtduif, koolmees, merel, roodborst, vos, zanglijster en zwartkop.

4 Conclusie

4.1 Marterachtigen

In de periode juni - juli 2022 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van boommarter, bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel in het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in de handreiking kleine marterachtigen (Bouwens, 2017). Tijdens het onderzoek zijn geen waarnemingen of sporen aangetroffen van de boommarter en kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel). Wel zijn individuen en sporen van steenmarter aangetroffen binnen het plangebied. Binnen het plangebied is een verblijfplaats van de steenmarter aanwezig. De beoogde ruimtelijke ontwikkeling leidt tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art. 3.10, lid 1. Ten aanzien van steenmarter is derhalve een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming benodigd. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet benodigd voor boommarter en kleine marterachtigen.

4.2 Vleermuizen

In de periode van augustus 2022 – augustus 2023 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied aan de Nekkerweg 72 te Zuidoostbeemster. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in het meest actuele Vleermuisprotocol (NGB, 2021). Tijdens het onderzoek is 1 zomer-, en 1 paarverblijfplaats van vleermuizen vastgesteld. Tijdens het onderzoek is vastgesteld dat de schuur in het plangebied een functie heeft voor de gewone dwergvleermuis als zomerverblijfplaats. Deze verblijfplaats wordt bij de beoogde ingreep weggenomen. Tevens maakt het plangebied (in beperkte mate) onderdeel uit van het leefgebied, maar is er geen sprake van het wegnemen van essentiële onderdelen van het leefgebied.

De beoogde ingreep leidt tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art. 3.5, lid 2 (verstoren vleermuizen) en lid 4 (wegnemen 1 verblijfplaats). Er dient ten aanzien van gewone dwergvleermuis een ontheffing van de Wet natuurbescherming voorhanden te zijn alvorens de bebouwing met een vleermuisverblijfplaats gesloopt kunnen worden.

4.3 Uilen

In de periode augustus 2022 – juli 2023 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van nesten en roestplaats van de kerkuil en naar roestplaats van de ransuil. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in het Kennisdocument kerkuil (BIJ12, 2017). Ransuilen zijn niet waargenomen tijdens het onderzoek. Tijdens het onderzoek zijn geen bezette nesten van kerkuil gevonden. Tijdens de onderzoeken is een roestplaats van kerkuil vastgesteld in de bebouwing binnen de planlocatie. De sloop van de bebouwing leidt derhalve tot het wegnemen van een roestplaats van de kerkuil. Derhalve leidt de beoogde sloop tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art 3.1, lid 2. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is daardoor noodzakelijk.

4.4 Overige vogels

Het onderzoek beperkte zich in beginsel tot kerkuil, ransuil, kleine marterachtigen, steenmarter, boommarter en vleermuizen. Tijdens het onderzoek is tevens gelet op individuen, nesten en/of verblijflocaties van andere soorten in het plangebied. Er zijn in geen nesten van vogelsoorten aangetroffen binnen het plangebied. Met betrekking tot de overige waargenomen soorten is geen sprake van overtreding, mits de Algemene zorgplicht in acht wordt genomen.

4.5 Samenvatting

Tabel 4.1 Samenvatting van de aangetroffen nestlocaties en vleermuisverblijfplaatsen in het onderzoeksgebied.

Soort	Type	Aantal wegnemen	Aantal behouden	Bescherming Wnb	Ontheffing nodig
Kerkuil	Roestplaats	1	0	Art 3.1	Ja
Steenmarter	Verblijfplaats	1	0	Art. 3.10	Ja
Gewone dwergvleermuis	Zomerverblijfplaats	1	0	Art. 3.5	Ja

4.6 Vervolgstappen

Voor de uitvoering van de beoogde ruimtelijke sloop is ontheffing Wnb nodig (tabel 4.1). Er gelden in het kader van de Wnb verdere vervolgstappen.

Voor de uitvoering van de sloop is ontheffing nodig van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Conform de relevante wetteksten en Kennisdocumenten wordt aanbevolen om de navolgende aspecten te onderbouwen. Deze aspecten maken integraal onderdeel uit van het projectplan ten behoeve van de ontheffingsaanvraag.

1. De activiteit is nodig met een wettelijk belang (Wnb, art. 3.3, lid 4b en art. 3.8, lid 5b);
2. Voor de activiteit is geen alternatieve bevredigende oplossing (Wnb, art. 3.3, lid 4a en art. 3.8, lid 5a);
3. De staat van instandhouding van de soort blijft gewaarborgd (Wnb, art. 3.3, lid 4c en art. 3.8, lid 5c);
4. Bepaal compensatie en mitigatie (Wnb, art. 3.3, lid 4c en art. 3.8, lid 5c).

Een ontheffingsaanvraag Wnb is enkel succesvol als al deze aspecten voldoende onderbouwd kunnen worden. Indien de ingreep geen wettelijk belang kent of indien de staat van instandhouding van de aanwezige soorten in het geding komt kan een ontheffing Wnb mogelijk geweigerd worden.

Bevoegd gezag heeft de wettelijke termijn van 20 weken (13 + 7 weken verlenging) om een ontheffingsaanvraag Wnb te beoordelen. De planning van de werkzaamheden dient aangepast te worden aan de aanwezige soorten om zoveel mogelijk de werkzaamheden uit te voeren buiten kwetsbare periodes. Dergelijk maatwerk kan ervoor zorgen dat het project enkel in bepaalde periodes van het jaar uitgevoerd kan worden.

Indien de werkzaamheden leiden tot het wegnemen van verblijfplaatsen dienen alternatieve verblijfplaatsen gedurende een bepaalde periode aanwezig te zijn naast de verblijfplaatsen. Deze gewenningsperiode is afhankelijk van de soort en het aantal individuen en betreft indicatief een aantal maanden en/of een specifiek seizoen. Het tijdig aanbrengen van alternatieve verblijfplaatsen is van belang om onnodige vertraging te voorkomen. Raadpleeg voor de plaatsing van de voorzieningen een ter zake deskundig ecooloog.

Bronvermelding

Bouwens, S., 2017. Handreiking kleine marterachtige. Provincie Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch.

NGB, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, 2021. Vleermuisprotocol, versie januari 2021.

Pieterman, L., 2022. Quicksan Wnb aan de Nekkerweg 72 te Zuidoostbeemster. Oriënterend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.

Provincie Noord-Holland, 2021. Wezel, Hermelijn en Bunzing beschermd in Noord-Holland.

Geraadpleegde documenten (BIJ12, 2017)

Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

Kennisdocument Kerkuil (*Tyto alba*)

Bijlagen

Bijlage 1 Kerkuil

Bijlage 2 Ransuil

Bijlage 3 Kleine marterachtigen

Bijlage 4 Steenmarter

Bijlagen

Kerkuil

De kerkuil is een erg opvallende uil door zijn hartvormige gezicht. De onderkant van zijn vleugels is licht gekleurd. De rug is roestkleurig, met grijze vlekken en stipjes. De kleur van de buik is variabel van wit tot lichtbruin en bevat meestal veel stippen.

Kerkuilen zijn standvogels. Als de soort eenmaal is gevestigd, blijven kerkuilen meestal hun hele leven in hetzelfde gebied. De kerkuil is een soort die voorkomt in cultuurlandschappen met gras-en bouwlanden die begrensd worden door kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen of kleine bossen. Het overgrote deel van de kerkuilen in Nederland broedt in nestkasten. Vrije broedsels komen voor in de hoge, donkere en tochtvrije delen van boerenschuren, kerken, kastelen en torens. Soms wordt er in modernere veestallen ook in de ruimte tussen dak en dakbeschot gebroed (Netwerk Uilenbescherming Brabant, z.j.).

De broedperiode loopt van februari t/m augustus (BIJ12 Kennisdocument Kerkuil, 2017). Een tweede legsel is niet ongewoon. Heel soms volgt er zelfs een derde legsel. De soort laat tijdens de vlucht en op het nest een spookachtige krijs horen. In het nest worden er ook blaasgeluiden gemaakt.

Figuur 1 De kerkuil (bron: André Eijkenaar).

Ransuil

Kenmerkend aan de ransuil zijn de lange, vaak omhooggerichte oorpluimen. Het verenkleed is geelbruin gemarmerd. De onderzijde heeft donkere lengtestrepen. Bij verstoring of gevaar drukt de uil zijn veren tegen het lichaam aan, zet de oorpluimen op en maakt zich lang. In de winter verzamelen ze zich in groepen in één of meerdere bomen (vaak coniferen, dennen of andere groenblijvende boomsoorten) vlakbij goede foerageergebieden.

De soort wordt in een breed scala aan leefgebieden voor, variërend van open bos, bosranden, parken, duinen, heiden, hoogvenen, moerasgebieden tot agrarische percelen. Hij jaagt op open terreinen, langs wegbermen en kapvlaktes in bossen. De soort broedt veelal in oude nesten van kraaien of eksters, het liefst met zoveel mogelijk beschutting.

Vanaf eind maart begint de balts. Snel hierna worden 4 tot 6 eieren gelegd. In voedselrijke jaren kunnen dit ook 8 eieren zijn. In voedselarme jaren kan het ook voorkomen dat de soort niet tot broeden komt. De jongen zijn herkenbaar aan hun piepende bedelroep welke vooral in juli en augustus goed waarneembaar is wanneer de jongen zelfstandig worden (Vogelbescherming Nederland z.j.).

Figuur 2 De Ransuil (bron: Rob Belterman).

Kleine marterachtigen

De bunzing, hermelijn en wezel zijn kleine marterachtigen (figuur 3). Deze soorten zijn sterk gebonden aan kleinschalige landschappen met afwisselende structuren als houtwallen, bosschages, begroeide oevers, weides en parken. Afwisselende structuren bieden voldoende dekking en voedsel en zijn van groot belang bij de migratie. Alle drie de soorten zijn roofdieren die vaak dag en nacht actief opzoek zijn naar voedsel als kleine zoogdieren, amfibieën en (jonge) kleine vogels. Naast de belangrijke functies als dekking, voedsel en verspreiding moet een geschikt leefgebied ook voorzien in rust- en voortplantingsplaatsen. Droge plaatsen als oude hollen, houtstappels, holle bomen, takkenrillen, strobalen, puinhopen en ook oude schuren en stallen bieden geschikte rust- en voortplantingsmogelijkheden. De voortplantingsperiode van de soorten liggen tussen circa medio april en juni, dit is dan ook een actieve periode van kleine marterachtigen (Bouwens, 2017; Zoogdierverseniging, 2022).

Figuur 3 Links de bunzing, midden de wezel en recht de hermelijn (bron: © Zoogdierverseniging).

Steenmarter

Het voorkeurs habitat van de steenmarter betreft een kleinschalig parklandschap (figuur 4). De soort wordt met name aangetroffen nabij steden, dorpen en boerderijen. Geschikte leefgebieden bestaan voornamelijk uit kleinschalige landbouw met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. In het bijzonder heeft de steenmarter een voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. Daarbij is de aanwezigheid van elementen als groenstroken, heggen, houtsingels, greppels en bermen die kunnen dienen als foerageer- en jachtgebied van belang (Zoogdierverseniging steenmarter, 2022).

Figuur 4 De steenmarter (bron: zoogdierverseniging.nl).

**BLOM
ECOLOGIE**

Verbind natuur en samenleving
Kroonstraat 2
4181 CD Waardenburg
0418 820 288

blomecologie.nl